

Kapitel 10.

Tørveskær.

§ 39.

I Tørvejord, som ikke er udskiftet mellem de til Tørveskær deri berettigede, maa enhver af disse kun skære Tørv til fornødent Husbrug.

Hvad enten Tørvejord er udskiftet eller ej, kan Haugens Ejer (i Fælleshaug Haugestævnet) foreskrive Regler for Tørveskærrets Udøvelse, som dog ikke maa stride mod denne Lovs Bestemmelser, og ligesaa fastsætte Vederlag for Tørveskær i Haugen. Den, der finder sin Ret krænket ved saadan Bestemmelse, kan paaklage den for Landvæsenskommissionen.

§ 40.

Enhver, der skærer Tørv i Hauge, skal gøre det saaledes, at der tilføjes Haugen saa lidt Skade som muligt. Navnlig skal han afgrave Grønsværet forsvarligt, saaledes at Græsvæksten ikke lider mere Skade end højst nødvendigt; han skal derhos aflede Vandet fra Tørvegravene, naar det ellers vilde blive staaende, og ikke lade Tørv eller anden opgravet Jord blive liggende spredt paa Græsset. Tørvegraven skal derhos straks ordentligt tildækkes med det afgravede Grønsvær.

§ 41.

Sysselmanden skal i Tiden fra 1. Juli til 15. November, saafremt Haugerøgter eller Ejer i Haugen fører Klage over Tørveheders Behandling, og, om ingen Klage fremkommer, da med højst 5 Aars Mellemlum, befare Tørvehederne med tiltagne Vidner for at efterse, om de behandles forsvarligt. Befaringen tillyses med Aftens Varsel ved Tilsigelse til Haugerøgterne i vedkommende Hauge og Bekendtgørelse i den Bygd, hvortil Haugen hører.

Findes Tørveheder uforsvarligt behandlede, paalægger Sysselmanden den paagældende under Dagbøde at afhjælpe de forefundne Mangler inden en af ham fastsat Frist. Haugens Røgttere er pligtige til at følge Sysselmanden til Eftersynet og til at paavise Tørvehederne; de er ligeledes pligtige til efter Sysselmandens Forlangende at paase, at de af ham givne Paalæg i Henseende til Manglers Afhjælpning efterkommes, og i modsat Fald at anmelde det til ham.

Med Hensyn til Tørvehederne ved Thorshavn har det sit Forblivende ved de derom gældende Regler; Ændringer i disse kan foretages af Ministeriet for Landbrug og Fiskeri efter Lagtingets Indstilling.

§ 42.

Ret til Tørveskær kan af Haugeejer eller anden Ejer af Jord, hvori Andenmand har Tørveskær, kræves afløst, hvis det skønnes nødvendigt eller af overvejende Vigtighed for Grundens hensigtsmæssige Benyttelse eller Fredning, at Rettigheden ophører. Saafremt der ikke til Erstatning kan udlægges den tørveskærberettigede Tørvejord, der er nogenlunde lige saa bekvemt beliggende for ham som den, han hidtil har haft Ret til at bruge, eller som er af saa meget større Mægtighed, at det opvejer en muligt mindre bekvem Beliggenhed, er Afløsningen desuden betinget af, at Tørveskærretten skønnes at være af mindre Betydning for den paagældende. Afløsningsmaaden saavel som Vederlagets Størrelse bestemmes ved Skøn (§ 45); dog er det den tørveskærberettigede forbeholdt at kræve Afløsning i Penge.